

paa, at Erstatning kan nægtes eller nedsættes, naar der i den Paagældendes Forhold foreligger særlige Omstændigheder, der taler mod at tilkende ham Erstatning eller fuld Erstatning.

Nærværende Udvalg mener ikke, at dette Forslag stiller Domstolene overfor en dem rettelig tilkommende eller paahvilende Opgave. Det er i saa Henseende enigt med Mindretallet, naar dette i Betænkningen (p. 16, Sp. 1) udtaler, at det anser det for mindre forsvarligt i den Grad, som Flertalsforslaget gør det, at opgive at formulere de fornødne Regler i selve Loven og henskyde saa at sige alt til Domstolene. Man maa formentlig særdeles bestemt tage Afstand fra den Tanke at give Domstolene Karakteren af rene Bevillingsmyndigheder, hvis Skøn over, om en Bevilling skal gives eller ikke — det være sig rigtigt eller urigtigt — er endeligt og afgørende. Domstolene kommer ganske udenfor deres retsafgørende Opgave, naar de skal udføre en Funktion, der i og for sig snarere hører hjemme f. Eks. under Finanslovbehandlingen eller under Administrationen.

Desuden ser nærværende Udvalg ikke, at der ved Forslaget vindes nogen Fordel frem for den bestaaende Ordning. Det kan vel erkende, at Spørgsmaalet om, hvorvidt tidligere Straffedomme eller foreliggende Utilregnelighed skal udelukke fra Erstatning, kan være indbefattet under de »særlige Omstændigheder«, der udelukker fra Erstatning, men har da den foran anførte Indvending at fremføre herimod, at Loven positivt bør indeholde Bestemmelserne herom (jfr. nedenfor) i Stedet for uden mindste Vejledning at lægge det hele i Domstolenes Haand.

Forsaavidt derimod angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt Erstatning skal udelukkes ved, at der er begrundet Formodning om Paagældendes Skyld, synes selve den Omstændighed, om saadan Formodning er tilstede eller ikke, altsaa et rent Bevisspørgsmaal, umuligt at kunne betegnes som »særlige Omstændigheder ved hans (Tiltaltes) Forhold«, idet dette jo er ganske det samme, uanset hvorledes Beviset for *det ham paasigtede* Forhold stiller sig.

Ikke desto mindre fremgaar det af Betænkningens Indledning (p. 15, Sp. 1), at ogsaa den Omstændighed, at »de fremkomne Oplysninger dog giver begrundet Formodning for Tiltaltes Skyld«, skal indbefattes under de nævnte Ord, idet det udtrykkelig siges, at »de urimelige Resultater, som den nugældende Lov ved den nævnte Udelukkelsesgrund tilsigter at undgaa, søger Forslaget at forhindre ved Undtagelsesbestemmelsen i 2. Stk., 2. Pkt.«. Og at dette skal være saa, bekræftes ogsaa ved, at Betænkningen (p. 16, Sp. 1) som »Tilfælde, hvor 2. Stk., 2. Pkt. vil kunne finde Anvendelse«, eksempelvis nævner bl. a. Tyverisager, hvor der mod Tiltalte har været fremført en Del Bevismateriale, der dog ikke skønnes vægtigt nok som Grundlag for en Domfældelse, og hvor Tiltalte flere Gange tidligere er dømt for Tyverier af ganske lignende Art som det ham nu paasigtede — altsaa netop Tilfælde, hvor der ikke er fremskaffet Bevis, men kun Formodning mod den Tiltalte.

Men naar saa er — naar det er Betænkningens Mening stadig i Gerning at bibeholde Undtagelsesreglen om, at begrundet Formodning om Sigtedes Skyld udelukker fra Erstatning, kan man ikke se, at der vindes nogetsomhelst ved at camouflere denne Regel som foreslaaet. Vanskelighederne flyttes ved det foreliggende Forslag formentlig kun bort fra Loven, men kommer igen ved dennes praktiske Anvendelse. Enhver Dom, der vil nægte Erstatning af den anførte Grund, vil nemlig blive nødsaget til — hvis den ikke skal fremtræde som et rent *sic volo* — at udtale sig nærmere om, *hvilke* disse Omstændigheder er, og hvilken Betydning Dommen tillægger dem, derunder naturligvis ogsaa de Omstændigheder, som bestaar i fremkomne, ikke afkræftede, Bevisdata.

Den i Indledningen (p. 14, Sp. 2 øverst) omtalte Kritik af de nu benyttede Domsbegrundelser af denne Art undgaas saaledes ikke ved Forslaget, og den samme Sted omtalte Strid, der skulde bestaa mellem saadanne Domme og den Grundsætning, at den, hvis Skyld ikke tilstrækkelig kan godtgøres, i alle Retninger maa behandles som uskyldig, kan overhovedet ikke undgaas, saalænge man dog — med Føje — vil aabne Døren for, at f. Eks. Personer under de i Indledningen (p. 16, Sp. 1) omtalte Omstændigheder ikke skal kunne opnaa Erstatning.

Efter nærværende Udvalgs Formening er der overhovedet ingen Grund til at tillægge den nævnte Kritik videre Betydning. Selvfølgelig er der og maa der være en væsentlig Forskel mellem den Sum af Bevis, der skal foreligge for at dømme en Sigtet som skyldig i en Forbrydelse, og de Bevisdata, som maa udelukke ham fra at